

Nieuwsbrief 'Water Natuurlijk' Brabant

Najaar 2010

Water Natuurlijk is een onafhankelijke stichting met een landelijk bestuur en een Raad van Advies. Samen met Natuurmonumenten, Sportvisserij Nederland, de Natuur en Milieufederaties en vele andere organisaties komen wij op voor schoon en natuurlijk water. Water waaraan en waarop het goed en veilig wonen, werken en recreëren is.

Met deze nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de activiteiten die door de waterschapbestuurders worden uitgevoerd. Tevens willen wij u erop attenderen dat u, als u vragen heeft over het waterbeleid van uw waterschap, bij ons terecht kunt.

Voorwoord

In het regeerakkoord staat goed nieuws voor de waterschappen: ze blijven bestaan. Het kabinet komt wel met een voorstel dat inhoudt dat gemeenteraden de waterschapsbesturen gaan kiezen. Water Natuurlijk heeft zich steeds verzet tegen deze indirecte verkiezing van de waterschapsbesturen. De bezuinigingen in het regeerakkoord zijn noodzakelijk, dus ook water, natuur en milieu ontkomen er niet aan. Water Natuurlijk pleit wel voor bezuinigen met visie: behoud bestaande doelen, neem meer tijd om ze te realiseren, maar doe geen afbreuk aan al gedane investeringen. In deze nieuwsbrief vertellen onze Brabantse waterschapbestuurders over hun activiteiten. Wij hopen dat wij u met deze nieuwsbrief voldoende kunnen informeren.

Het Regiobestuur van Water Natuurlijk Brabant,
Jan Baan, Jac Hendriks, Kees Laarhoven, Wim de Vries, Nol Verdaasdonk,
Arno de Schepper, voorzitter

Waterschap De Dommel

Bij het Waterschap de Dommel zijn de volgende bestuurders van Water Natuurlijk actief:
Dagelijks Bestuurslid: Tiny Arts en de Algemeen Bestuursleden: Marijke Abrahams, Plonie van Campen, Hans Kloosterboer, Paul van Poppel en Yvonne van Sebille.

Terugblik op de dag in de Kampina van WN De Dommel met de hengelsporters

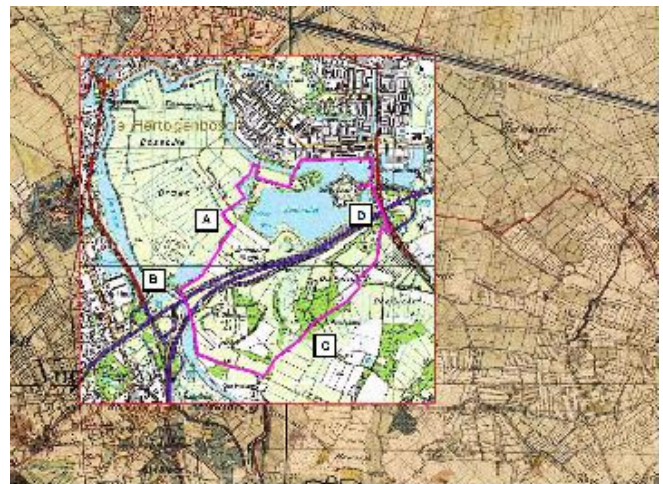
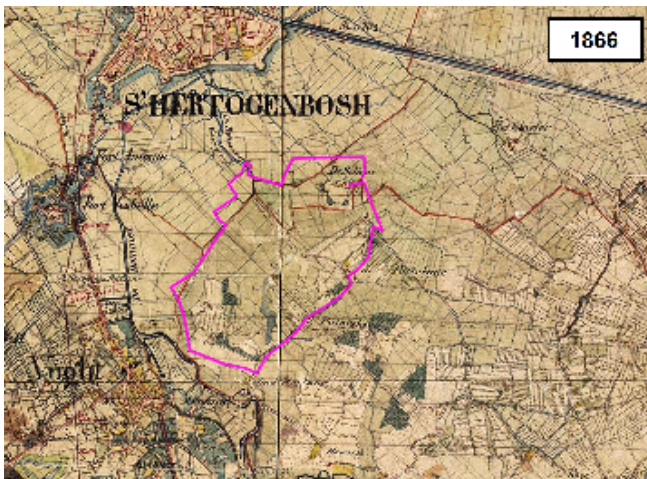
Op 16 juli zijn de WN-waterschapbestuurders van De Dommel met een vijftiental hengelsporters uit het Dommelgebied bij elkaar geweest voor overleg en een wandeling in de Kampina bij Natuurmonumenten. Het belang van de Visbeheercommissie (VBC) en de communicatie met de VBC-leden is benadrukt. Besproken zijn onder andere de stroperij en wat daartegen te doen valt, het opstellen van het visplan en dat het van groot belang is dat de sportvisserij daaraan actief deelneemt en het onderhoud van sloten door het waterschap.

Alle aanwezigen vonden deze bijeenkomst zeer waardevol en willen graag de contacten houden en verstevigen. De afspraak is gemaakt om 2 keer per jaar een overleg met de hengelsportclubs te organiseren.

Plonie van Campen

Water in het Bossche Broek

Land en Water was dit jaar het thema van de Week van de Geschiedenis (16 – 24 oktober). Dat was een goede reden voor de fracties van Water Natuurlijk en Natuurterreinen van Waterschap de Dommel om op zaterdag 23 oktober 2010 een wandeling door het Bossche Broek in 's-Hertogenbosch en Vught te organiseren.

Jac Hendriks van Staatsbosbeheer heeft op basis van zijn grote kennis van het gebied een bijzonder interessante wandeling samengesteld met speciale aandacht voor de geschiedenis van de bewoning en van de waterhuishouding, lopend van de Romeinen tot aan Natura 2000.

De beide fracties hebben onder zijn leiding eerst geoefend in het begeleiden van de naar verwachting talrijke deelnemers.

Verrassend genoeg zijn er in het terrein nog middeleeuwse verkavelingspatronen te herkennen die wijzen op heel slim omgaan met water. Ook de militaire geschiedenis is hier en daar nog in het landschap te 'lezen', zoals bij de Geuzendijk met resten van de schans Patersberg, die deel uitmaakte van een ingewikkelde structuur van dijken en schansen die zijn aangelegd ten behoeve van het beleg van Den Bosch door Frederik Hendrik in 1629. Het naar behoefte nat en droog houden van bepaalde zones speelde daarbij een cruciale rol. Dat is ook nu nog het geval zoals blijkt uit de gescheiden waterhuishouding voor natte natuur en afstromend landbouwwater, afkomstig uit de Kloosterstraat. Daarbij ligt nu de nadruk op de waterkwaliteit. Dat lukt goed, in de Zuiderplas komt in de zomer geen blauwalg meer voor.

De overstrooming van het gebied in 1995 heeft geleid tot aanleg van dijkes langs de A2, deze slagader van onze nationale economie mag namelijk niet nog eens worden bezeild.

Op de dag van de wandeling viel de regen met bakken uit de lucht en de wind beperkte de bruikbaarheid van paraplu's in hoge mate. Daardoor viel de opkomst tegen, er waren ongeveer evenveel begeleiders als deelnemers. In het begin- en eindpunt, restaurant Croy-De Pettelaar, was het warm en droog, aan krentenbrood was geen gebrek en het aldaar getapte Croy-bier nodigt uit tot een herhaald bezoek.

De wandeling viel ondanks de langdurige regen zo in de smaak dat we hem in het voorjaar graag een keer herhalen.

Hans Kloosterboer

Natura 2000 en het water

Waterstanden en waterkwaliteit zijn belangrijk voor het bereiken van natuurdoelen. In Natura 2000 gebieden spreken we dan over "instandhoudingsdoelen". Heel vaak zal er zelfs verbetering nodig zijn, zowel in kwaliteit als in oppervlakte. Er is ruimte voor afweging tussen de snelheid van verbetering en de maatschappelijke kosten. In veel opzichten lijkt het proces van opstellen van beheerplannen dus op dat van het gebiedsproces bij het herstel van natte natuurparels. Die zijn in Natura 2000 gebieden overal gecombineerd en versneld afgerond. De reikwijdte van Natura 2000 gaat echter verder dan die van natte natuurparels. Als er maatregelen buiten de EHS nodig zijn moeten die getroffen worden.

De meeste beheerplannen zijn nu in concept gereed. Het kan nog wel even duren voordat ze definitief zijn vastgesteld. Onze waterschapbestuurders sporen de waterschappen aan om nu reeds verbeteringsmaatregelen te treffen. "Altijd goed" maatregelen kunnen alvast worden uitgevoerd. Hiervoor is het van het grootste belang dat de grond beschikbaar is waarop maatregelen getroffen moeten worden. De afronding van de EHS met de percelen die cruciaal zijn voor een goede waterhuishouding voor de instandhoudingsdoelen is dus van het grootste belang. Dat is opletten geblazen voor de bestuurders van de waterschappen nu hierover onzekerheid dreigt te ontstaan door het regeerakkoord.

Plonie van Campen

Waterschap Aa en Maas

In het bestuur van Waterschap Aa en Maas zitten:

Dagelijks Bestuurslid: Ernest de Groot en de Algemeen Bestuursleden: Jos van de Broek, Judith Hendrickx, Gerrit Janssen, Jan Nabuurs en Toon Voets.

Begroting 2011 vastgesteld

Vrijdag 12 november 2010 heeft het Algemeen Bestuur van Waterschap Aa en Maas de begroting vastgesteld. De coalitie van CDA, Water Natuurlijk en Geborgd Landbouw, Bedrijfsleven en Natuur heeft gekozen voor een begroting met een realistisch uitvoeringsprogramma. De begroting is uitgewerkt conform een gematigd plus scenario. Dit scenario is gebaseerd op het vastgestelde waterbeheerplan. De ambities van het waterbeheerplan blijven overeind, maar de verschillende programma's en projecten zijn realistisch begroot. Zo streeft het waterschap naar 70% realisatie van de verschillende investeringsprojecten. De kostenstijging is vrij beperkt. Omdat de reserves en voorzieningen moeten worden aangevuld, zullen de tarieven toch nog redelijk moeten stijgen. Het AB kon hier mee instemmen nadat de ze uitgebreid geïnformeerd was, en actief werd betrokken bij de te maken keuzes.

Contact/Overleg met achterban en met districten

Op maandag 22 november heeft Water Natuurlijk Aa en Maas een contact/overleg met de mensen van de eigen achterban in het waterschapsgebied. Centraal staat het onderwerp beheer van watergangen. Hoe kunnen we via een natuurvriendelijke inrichting en via een meer ecologisch beheer, niet alleen meer water vasthouden, maar ook meer natuur terug krijgen in de watergang en op de oever van de watergang. Mw. Krista van Noppen van het waterschap zal de mensen nader informeren over het beheerplan watergangen, zoals dat door het waterschap is opgesteld. De te verzamelen kennis en standpunten zullen daarna worden kort gesloten door de regioteams met de vier districten. Op deze wijze wordt zowel de band met de eigen achterban als die met de districten verder aangehaald. In het operationele waterbeheer zijn nog legio verbeteringen mogelijk in het kader van integraal waterbeheer.

Evaluatie LOP stuwtes in december gereed

Waterschap Aa en Maas is dit jaar begonnen met het evalueren van de vele LOP stuwtes, die eind jaren 90 in allerlei sloten zijn geplaatst. De term LOP stuw staat hierbij voor Landbouw-Ontwikkelings-Plan stuw. De evaluatie kijkt naar de locatie van de LOP stuw, de onderhoudssituatie van de LOP stuw en het beheer van de LOP stuw. LOP stuwtes zijn bedoeld om meer gebiedseigen water vast te houden in de haarvaten van het watersysteem. Ze hebben een positieve invloed op de conservering van water, voor zover dit op de hogere zandgronden mogelijk is. Gekeken wordt of het beheer van stuwtes door de betreffende agrariërs verbeterd kan worden door de bijbehorende plankjes vaker bij te plaatsen. Op verzoek van DB lid Ernest de Groot wordt bekeken of een hoger standaardpeil met een knijpstuw constructie voor extra conservering en een efficiënter beheer kan zorgen. In de Brabantse Delta heeft men hier al wat ervaring mee opgebouwd. Dit wordt betrokken bij de verdere keuzes.

Waterbergingen Starkriet en Diesdonk ingezet

Het waterschap Aa en Maas heeft het weekeinde van 13/14 november vanwege de forse regenval een tweetal waterbergingsgebieden ingezet. Het betreft het gebied Starkriet in de gemeente Asten en het gebied Diesdonk op de grens van de gemeenten Helmond en Asten. Door deze gebieden in te zetten kon wateroverlast elders worden voorkomen. Starkriet was het eerste waterbergingsgebied van het waterschap. Diesdonk moet nog worden ingericht met enkele kades, maar kon nu al voor een deel worden benut. In de trits vasthouden, bergen en afvoeren vervult bergen een tussenpositie. Als het watersysteem op scherp wordt gezet door zoveel mogelijk water vast te houden, heb je meerdere gebieden nodig om een overschot

aan water te bergen (parkeren) om het daarna geleidelijk af te kunnen voeren. Vanwege eventuele pieken op de Maas kan het wel af en toe voorkomen, dat het waterschap eerst wat extra water afvoert richting Zuid-Willemsvaart en Maas om zo een extra buffer in het gebied op te bouwen voor het zorgvuldig verwerken van hevige regenval.

Waterschap Brabantse Delta

Lijsttrekker Waterschap Brabantse Delta: Nol Verdaasdonk. Overige leden van het Algemeen Bestuur: Lisette de Jong, Joop van Riet en Remco Scheurders.

Van de Brabantse Waterschappen is de Brabantse Delta de enige waar Water Natuurlijk in de oppositie zit. (Gevolg van keuze van CDA en agrarische fracties). Opvallend is dat ook in de andere Delta Waterschappen (Hollandse en Zeeuwse) dit het geval is. Vanuit de oppositie is gehoor krijgen bij DB en Coalitie moeizaam.

Peilbesluiten

Water Natuurlijk constateert dat afwegingen die het waterschapsbestuur maakt eenzijdig ten voordele van landbouw uitvallen. Ook als het gaat om bijna een volledig (toekomstig) natuurgebied. Inspreken van IVN's Langstraat, Mark&Donge, Groene Zoom, BMF en SBB met gerechtelijke bezwaarprocedures ondersteunen dit. Aan slot van een serie van zes peilbesluiten stellen ook coalitie leden "uitleg is technisch begrepen, maar deze opstelling is maatschappelijk onverantwoord". Het DB wil nu voor het vervolg met een actievere opstelling ten aanzien van de realisering van natte natuurepels komen. Dit heeft voor nu geen direct effect meer.

Emissiebeheer

Na een technische presentatie over emissiebeheer heeft Water Natuurlijk het initiatief genomen voor een motie met actiepunten. De volledige oppositie en (na enig voorwerk) ook een deel van de coalitie steunden de motie. Uiteindelijk heeft het DB de motie volledig overgenomen. Inmiddels heeft het DB voorgesteld om met gemeenten alleen duurzame bestrijdingsmethoden toe te passen, inzamelingsacties van verboden middelen te organiseren, fosfaat uit het Wilhelminakanaal tegen te gaan en ook zonder rijkssteun in de regio akkerrandenbeheer te stimuleren. WN ziet dit als een eerste positieve stap. Gedurende het proces bleek dat de handhaving achterstanden en capaciteitstekorten kent. Op verzoek van WN gaat het DB het AB informeren over verbeterplannen.

Andere initiatieven

Water Natuurlijk heeft de coalitie meerdere malen aangesproken over de minimale inzet op realisatie van vispassages. Uiteindelijk heeft het DB haar doelstelling voor vispassages verbreed.

Op verzoek van Water Natuurlijk zal worden gekeken naar 'nut en noodzaak' van de muskusrattenbestrijding. Het gaat hierbij om efficiency.

Water Natuurlijk heeft, samen met de fracties Vrienden van Bouvigne/Markdal en PvdA, de klachten over parkeren in het Mastbos bij het nieuwe Waterschapskantoor bij Bouvigne geagendeerd. Het DB kwam met een mobiliteitsplan waarin fietsen en OV worden bevorderd en autoverkeer tegengegaan.

Joop van Riet

Coördinator Water Natuurlijk Brabant

Plonie van Campen

Postbus 591

5000 AN Tilburg

Telefoon: (013) – 580 98 11

Mobiel: 06 – 12 61 46 08

plonie.van.campen@bmf.antenna.nl